

7. | BÖLÜM

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN SPORDA SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK EĞİLİMLERİNİN İNCELENMESİ

Burcu GÜVENDİ¹
Hamdi ÖZDEMİR²
Hüseyin SERİN³

GİRİŞ

Bilinen Dünya tarihi boyunca insanlığın ilk kez küresel doğa olayları ile karşı karşıya kalması beklenmektedir. Worldometer (2021) raporuna göre dünya nüfusu 7.8 milyar kişi olarak açıklanırken bu durum gelecek kuşaklara ekonomik, ekolojik ve aynı zamanda sosyal koşulları devam ettirebilen bir dünya bırakılması mümkün mü sorusunu gündeme getirmektedir. Artan maliyetler örgütlerin varlıklarının devam ettirebilmeleri için problem haline gelmiştir (Balcı, Erdevciler, Gülşen ve Altunay, 2019). Bu sebeple önlemler milenyum çağından önce alınmaya başlanmış ve 1983 yılında Birleşmiş Milletlerin yayınladığı “Ortak Geleceğimiz” adlı raporda sürdürülebilirlik kavramı ortaya çıkmıştır. Raporda sürdürülebilirlik tanımı: “İnsanlık; doğanın gelecek nesillerin gereksinimlerine yanıt verme yeteneğini tehlikeye atmadan, günlük ihtiyaçları temin ederek, kalkınmayı sürdürülebilir kılma yeteneğine sahiptir.” şeklinde yapılmıştır. Sürdürülebilirlik konusunda tüm dünya ülkeleri ortak adımlar atmaya başlamıştır. Bu ortak kararların görünen en büyük etkisi 16 Nisan 2018 Birleşmiş Milletler Genel Kurulu 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Gündemi’nde ortaya çıkmış ve spor da sürdürülebilir kalkınmanın önemli bir sağlayıcısı olarak kabul edilmiştir (UN, 2018). Sporun toplum üzerinde kaygı ve stres gibi önemli sağlık faktörlerine katkısı bulunmaktadır (Şahin ve Yaraş, 2021). Morgan ve Summers (2012) sporun; sağlık, zindelik ve sosyal içirme ile il-

¹ Dr., Yalova Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Yalova
burcuguvendi@gmail.com

² İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Spor Bilimleri Fakültesi, İstanbul
ozdemirhmdi@gmail.com

³ Dr., İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü, İstanbul, hserin34@yahoo.com

okuyan öğrencilerden ve sporda sürdürülebilirlik toplam puanına bakıldığında ise antrenörlük eğitimi okuyan öğrencilerin beden eğitimi öğretmenliği, sınıf ve fen bilgisi öğretmenliği okuyan öğrencilerden ortalama puanlarının anlamlı düzeyde yüksek olduğu belirlenmiştir. Yücel ve ark. (2018) yaptıkları çalışma sonucunda rekreasyon bölüm öğrencilerinin tüm alt boyutlarda ortalamalarının yüksek olduğunu belirtmişlerdir. Koçak (2013) tarafından yapılan çalışma sonucunda spor yöneticiliği bölümü öğrencilerinin katılım, ekonomik ve çevresel boyutlara ilişkin tutum puanlarının, öğretmenlik ve rekreasyon bölümü öğrencilerinden; öğretmenlik ve antrenörlük eğitimi bölümü öğrencilerin ise çevresel tutum boyutuna ilişkin tutum puanlarının da rekreasyon bölümü öğrencilerine göre daha yüksek olduğu belirlenmiştir.

Sürdürülebilirliği sağlamada ve sürdürülebilirliğin önündeki engelleri kaldırma eğitimi önemli bir faktördür. Bu bakımdan, eğitim alanındaki sürdürülebilirlik konularının sürdürülebilir toplumların oluşturulması için bir ihtiyaç olduğu düşünülmektedir (Yücel ve ark., 2018). Sporda sürdürülebilir başarının sağlanması için özellikle gelişmekte olan ülkeler temellerini sağlam politikalar üzerine oturtmalı, bu kapsamda yapılan yatırımlar yerinde ve yeterli düzeyde olmalıdır (Özbey, Akoğlu ve Polat., 2019). Öğrenme zorluğu yaşayan öğrenciler için de öğretmenlerin kendilerini yetiştirmelerine ihtiyaç vardır (Top ve ark., 2015).

Sonuç olarak, üniversite öğrencilerinin sporda sürdürülebilirlik eğilimlerinin bölümlere göre farklılık gösterdiği, üniversitede okuyan erkek öğrencilerinin sporda sürdürülebilirlik eğilimlerinin yüksek olduğu belirlenmiştir.

KAYNAKLAR

- Balci, V., Erdeviciler, Ö., Alp Gülşen, D. B., & Altunay, B. R. (2019). Ankara ilindeki küçük ölçekli spor merkezlerinin sürdürülebilirliklerinin SWOT yaklaşımıyla ilişkilendirilmesi. *Electronic Turkish Studies*, 14(6).
- Bossel, H. (1999). Indicators for Sustainable Development: Theory, Method, Applications: A Report to The Balaton Group. Winnipeg: International Institute for Sustainable Development (IISD), 2.
- De Bosscher, V., De Knop, P., & Heyndels, B. (2003). Comparing Tennis Success Among Countries. *International Sports Studies*, Vol. 25, No. 1, pp. 49-68.
- Kellison, T.B., & McCullough, B.P. (2016). A forecast for the mainstreaming of environmental sustainability. *Sport & Entertainment Review* 2(1), 11-18
- Koçak, F. (2013). Sporda Sürdürülebilirliğin Değerlendirilmesi. Ankara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Doktora Tezi, Ankara.
- Koçak, F., Tuncel, S., & Tuncel, F. (2015). Spor alanında öğrenim gören üniversite öğrencilerinin sporda sürdürülebilirliğe ilişkin tutumlarının belirlenmesi. *Sportmetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 13(1), 29-39.
- Lamberton, G. (2005). Sustainable sufficiency: An internally consistent version of sustainability.
- McCloughan, L.J. Matthey, E.L., & Hanrahan, S.J. (2015). Educating Coaches on Their Role in the Prevention of Homophobic Bullying in Adolescent Sport. *Int. Sport Coach. J.*, 2, 317-329.
- Morgan, M.J., & Summers, J. (2012). Sustainability of sport in regional Australia: conceptualising a

framework for analysis and decision making. *International Journal of Organisational Behaviour*, 17 (2), 49-55.

Özbey, Ö., Akoğlu, H. E., & Polat, E. (2019). Investigation of the activities of the ministry of youth and sports for sustainable success in sports. *International Journal of Social Science Research*, 8(2), 42-59.

Pfahl, M. (2011). *Sport and the natural environment: A strategic guide*. Kendall Hunt Publishing Company.

Roult, R., & Lefebvre, S. (2010). Planning and recon- version of Olympic heritages: The Montreal Olympic stadium. *The International Journal of the History of Sport*, 27(16-18), 2731-2747. <https://doi.org/10.1080/09523367.2010.508257>

Rudansky-Kloppers, S. Strydom, J. (2015) (Eds.) *Principles of Sport Management*; Oxford University Press: Cape Town, South Africa p. 384, ISBN 978-01-9040-0590.

Searle, G. (2002). Uncertain legacy: Sydney's Olympic stadiums. *European Planning Studies*, 10(7), 845- 860. <https://doi.org/10.1080/096543102200001325>

Şahin, İ. & Yaraş, A. (2021). Spor, Egzersiz ve Stres (89-110). *Spor Bilimleri Alanında Akademik Araştırma ve Derlemeler* Ed. Yavuz Öntürk. Ankara: Duvvar Yayınları.

Top, E., Acet, M., Kalkavan, A., & Karakoc, B. (2015). Investigation of learned resourcefulness level of teachers according to some variables. *The Anthropologist*, 19(2), 381-386.

Vveinhardt, J., Fominiene, V.B., & Andriukaitiene, R. (2019). "Omerta" in organized sport: bullying and harassment as determinants of threats of social sustainability at the individual level. *Sustainability*, 11, 2474; doi:10.3390/su11092474

Yücel, A. S., Eskiyecek, C. G., Çiftçi, İ., Tan, Ç., Savucu, Y., & Türkmen, A. (2018). Lisans Öğrencilerinin Sporda Sürdürülebilirliğe İlişkin Görüşlerinin Değerlendirilmesi (Fırat Üniversitesi Örneği). *Mukaddime*, 9(2), 261-292.

<https://www.worldometers.info/world-population/> 15.01.2021

<https://www.un.org/development/desa/publications/the-sustainable-development-goals-report-2018.html>